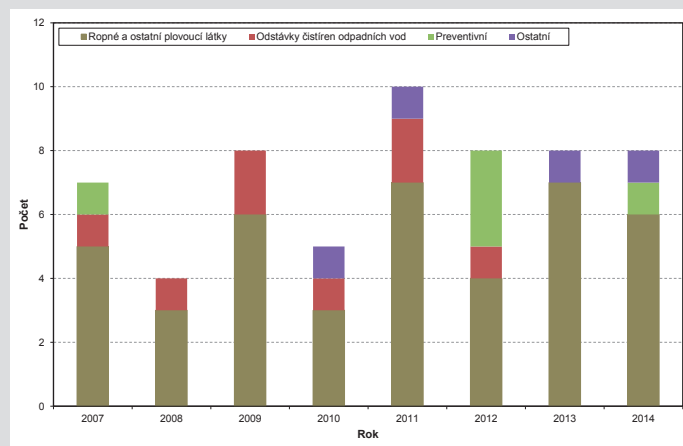

Mezinárodní varovný a poplachový plán Labe (MVPPL) je neustále upravován podle nových poznatků a zkušeností. Od roku 1991 byl proto čtyřikrát novelizován (1995, 2004, 2006, 2012). Na základě výsledků vyhodnocení kyanidové havárie, ke které došlo 9. 1. 2006 v důsledku úniku koncentrovaných silně toxických odpadních kyanidových vod z Lučebních závodů Draslovka, a.s. Kolín (LZD), byl MVPPL v roce 2006 přepracován a byla změněna pravidla pro rozesílání hlášení.

Od roku 2007 se v počtech a v charakteru hlášení intenzivně odráží skutečnost, že jsou podávána hlášení nejen o významných havarijních znečištěních, ale také o případech, které mohou vyvolat zájem médií a veřejnosti. Hlavním cílem těchto hlášení je včasné předání korektních informací příslušným úřadům tak, aby se zabránilo případným nedorozuměním a šíření zkreslených informací. Hlavním důvodem (71 % případů) pro zaslání hlášení byly ropné a ostatní plovoucí látky. V 5 případech bylo zasláno preventivní hlášení (viz obrázek), i když bylo zřejmé, že se nejedná o havarijní znečištění (pyl a další rostlinný materiál).

Důvody hlášení MVPPL v letech 2007 – 2014

Z 58 hlášených případů v letech 2007 až 2014 (u žádného nedošlo k úhynu ryb) pouze 14 dosáhlo nebo překročilo index havarijního znečištění vod 2 (dle přílohy 5 MVPPL), který je udáván jako orientační kritérium MVPPL. Havárie, které překročí toto kritérium, je třeba z preventivních důvodů vždy hlásit. Těchto 14 případů navíc zahrnuje 8 odstávek čistíren odpadních vod (plánované či v důsledku povodní nebo poruchy), které neměly významný vliv na jakost vody v Labi. Ze zbývajících 6 případů byly 4 hlášeny německými MHVC (Magdeburk a Hamburk) a 2 českou MHVC v Hradci Králové. Ve všech 6 případech se jednalo o ropné látky, přičemž uniklá množství se pohybovala mezi 1,5 až 6 m³.

Od roku 2007 nedošlo k žádné vážné havárii, která by výrazně ovlivnila jakost vody v Labi. MVPPL, který zajišťuje přenos informací o případech havarijního znečištění vod na celém toku Labe, má mimořádný význam především při předávání informací z České republiky do Spolkové republiky Německo. Proto jsou na českém úseku Labe v blízkosti česko-německého hraničního profilu pečlivě monitorovány a MHVC v Hradci Králové prostřednictvím hlášení MVPPL dále předávány také informace k nevýznamným případům havarijního

znečištění vod i případná podezření na možné znečištění. Dokladem toho je, že 39 z celkového počtu 58 hlášených případů se vztahuje k 45 km dlouhému českému úseku Labe (případně k přítokům Labe zaústěným v tomto úseku) mezi Ústím nad Labem a česko-německým hraničním profilem. Uvedené skutečnosti se odráží ve velmi vysokém počtu hlášení z MHVC v Hradci Králové (88 % všech hlášení), přičemž počty hlášení jednotlivých MHVC k případům větších havarijních znečištění jsou srovnatelné (viz tabulka).

Počty hlášení jednotlivých MHVC v letech 2007 – 2014

MHVC	Počet hlášení	z toho index havarijního znečištění vod ≥ 2
Hradec Králové	51	10 (z toho 8krát odstávka čistíren odpadních vod)
Drážďany	2	0
Magdeburk	2	1
Postupim	0	0
Hamburk	3	3

Poplachový model Labe

V roce 2004 byl do MVPPL zařazen **Poplachový model Labe (ALAMO)**. V březnu 2008 byla dokončena nová verze modelu. Do konce roku 2016 bude model rozšířen o přítoky Vltava a Sálu.

ALAMO je model pro prognózu šíření vln škodlivých látek v Labi. Model umožňuje provést v případě havarijního znečištění vod odhad doby dotoku, trvání a maximální koncentrace vlny škodlivých látek na profilech Labe pod místem havárie. Prognóza dává dotčeným subjektům níže na vodním toku možnost, aby v případě havárie zahájily včas opatření k zamezení, resp. k minimalizaci následných škod.

Nejdůležitější výstupy modelu jsou:

- průběh maximálních koncentrací znečišťujících látek v podélném profilu Labe,
- časový průběh koncentrací znečišťujících látek pro různé profily,
- grafické znázornění pohybu vlny znečišťujících látek.

Rychlost postupu vlny znečišťujících látek velmi výrazně ovlivňují aktuální průtoky. Například při průměrném minimálním průtoku potřebuje vlna znečišťujících látek na celé délce úseku zahrnutého do modelu ALAMO (cca 830 km – od profilu Němčice po jez Geesthacht) více než 40 dnů. Tato doba se při průměrném průtoku snižuje na 14 dnů a v případě průměrných maximálních průtoků na pouhých 7 dnů. Proto je velmi důležité, že díky využití internetu lze výpočty provádět na základě aktuálních hodnot průtoků a že se ke kalibraci modelu uskutečnilo několik pokusů se značkovací látkou.

Vypuštění značkovací látky Sulforhodamin G
a) dne 6. 10. 2004 v profilu Mauken, pokus se značkovací látkou v úseku Mauken – Geesthacht
b) dne 2. 5. 2005 v profilu Němčice, pokus se značkovací látkou v úseku Němčice – Píra
c) dne 17. 4. 2013 v profilu Vrané, pokus se značkovací látkou na Vltavě
d) dne 13. 8. 2013 v profilu Naumburg-Henne, pokus se značkovací látkou na Sále

